

آیین نامه ثبت کشتیها و شناورها مصوب ۱۳۴۴/۹/۱۰

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۴/۹/۱۰ بنا به پیشنهاد شماره ۲۰۰۸۸ مورخ ۱۳۴۴/۵/۲۳ وزارت اقتصاد با توجه به مفاد قسمت دوم از فصل اول و ماده ۱۹۳ قانون دریایی ایران مصوب مردادماه ۱۳۴۳ آیین نامه ثبت کشتیها و شناورها را که مشتمل بر پنج فصل و سی ماده می باشد به شرح پیوست تصویب نمودند.

فصل اول- دفتر ثبت کشتیها

ماده ۱- به منظور ثبت کشتیهای دریایی غیر خالص ثبت شده آنها حداقل ۲۵ تن و واجد شرایط مذکور در قانون دریایی ایران مصوب مردادماه ۱۳۴۳ باشد دفتری به نام «دفتر ثبت کشتیها» در اداره ثبت کشتیهای سازمان بنادر و دریانوردی که در تهران تشکیل میشود نگاهداری خواهد گردید.

ماده ۲- کشتیهای متعلق به نیروهای مسلح از مقررات این آیین نامه مستثنی می باشند.

ماده ۳- الف- دفتر ثبت کشتیها محتوی ۲۰۰ برگ طبق نمونه شماره ۱ است که در آن صد فروند کشتی به ثبت می رسد.

ب- کلیه صفحات دفتر به ترتیب شماره گذاری میشود. این شماره در عین حال شماره رسمی کشتی بوده و فقط اختصاص به ثبت یک کشتی دارد. هر دو صفحه دفتر دارای یک شماره خواهد بود.

ماده ۴- الف- تغییر مالک و نام کشتی و تجدید ثبت و تغییر در ظرفیت یا خصوصیات آن اثری در شماره رسمی ندارد و شماره رسمی به هیچ وجه تغییر نخواهد کرد.

ب- در صورتی که کشتی از تابعیت ایران خارج و به علل مذکور در ماده ۲۱ قانون دریایی ثبت آن در ایران باطل شود شماره آن به هیچ کشتی دیگر اختصاص نخواهد یافت.

ماده ۵- الف- شماره رسمی کشتیهایی که قبل از لازم الاجرا شدن این آیین نامه به عنوان کشتی ایران به ثبت رسیده اند محفوظ خواهد ماند مشروط بر آن که مالک یا مالکین در ظرف مدت دو ماه پس از وصول اخطاریه مذکور در بند (ب) این ماده نسبت به تسلیم مدارک و انجام تشریفات لازم بر طبق مقررات این آیین نامه و قانون دریایی اقدام نماید.

ب- اداره مرکزی ثبت کشتیها مکلف است ظرف یک ماه پس از تصویب این آیین نامه مقررات بند (الف) این ماده را کتبا به اطلاع مالک و یا نماینده مالکین کشتیهای مذکور در فوق رسانیده و درخواست نماید که نسبت به تجدید ثبت کشتیهای خود بر طبق مقررات جدید اقدام نماید.

فصل دوم- تعیین نام کشتی

ثبت کشتی در دفتر ثبت کشتیها

ماده ۶- الف- قبل از تسلیم درخواست ثبت مالک باید درخواستی در دو نسخه بر طبق نمونه ۲ تنظیم و در آن نامی که می خواهد برای کشتی خود انتخاب نماید به اطلاع اداره مرکزی ثبت کشتیها برساند.

نام کشتی باید از اسامی ایرانی انتخاب شود مگر این که کشتی قبلا دارای نام خارجی باشد که در این صورت ثبت نام خارجی کشتی منوط به تصویب هیات وزیران خواهد بود. ۲.

ب- انتخاب اسامی ذیل برای کشتیهایی که تابعیت ایرانی را تحصیل می نمایند ممنوع است.

۱- نام کشتیهایی که قبلا در سازمان بنادر و دریانوردی به ثبت رسیده است.

۲- اسامی که قبلا برای کشتیهای دیگر انتخاب و بر اثر تشابه اسمی ممکن است موجب اشتباه و گمراهی گردد.

۳- اسامی کشتیهای متعلق به نیروهای مسلح.

ج- پس از وصول نمونه ۲ اداره مرکزی ثبت کشتیها نسبت به درخواست تعیین نام رسیدگی در صورت موافقت مراتب را کتبا به متقاضی اعلام می دارد.

ماده ۷- برای ثبت کشتی مالک و یا نماینده او باید درخواست ثبت را در دو نسخه بر طبق نمونه ۳ تنظیم نموده و به ضمیمه اظهارنامه و مدارک دیگر مذکور در ماده ۱۰ قانون دریایی تسلیم اداره مرکزی ثبت کشتیها بنماید.

ماده ۸- اظهارنامه باید در دو نسخه بر طبق نمونه ۴ تنظیم و به ضمیمه درخواست ثبت کشتی تسلیم گردد.

ماده ۹- الف- در مورد کشتیهای نو باید اصل و یک رونوشت از گواهی ساخت و مدارک مالکیت کشتی که بر حسب مورد از طرف سازمان بنادر و دریانوردی و یا نمایندگان کنسولی ایران تصدیق شده باشد ضمیمه اظهارنامه تسلیم گردد.

ب- در مورد کشتیهایی که قبلاً تابعیت دیگری را تحصیل نموده‌اند اسناد ذیل باید به ضمیمه اظهارنامه تسلیم شود.

۱- رونوشت مصدق گواهی ثبت و تابعیت سابق کشتی.

۲- رونوشت اسناد مالکیت و یا هر گونه مدرکی که مثبت مالکیت کشتی باشد.

ماده ۱۰- درخواست ثبت کشتی باید به مجرد وصول در دفتر مخصوص ثبت و رسیدی به متقاضی تسلیم گردد.

ماده ۱۱- در صورتی که اسناد کامل و ثبت کشتی و اعطا تابعیت ایران بلااشکال باشد اداره مرکزی ثبت کشتیها ترتیب معاینه فنی کشتی را خواهد داد.

ماده ۱۲

الف- اداره بازرسی فنی و اندازه‌گیری کشتیهای سازمان بنادر و دریانوردی مکلف است ظرفیت و مشخصات کامل کشتی را به نحوی که در اظهارنامه ذکر گردیده رسیدگی نموده و پس از تطبیق در صورت صحت آن را تایید و گواهی نماید. ضمناً علایم مخابراتی به کشتی اختصاص دهد.

ب- تا زمانی که اداره بازرسی فنی و اندازه‌گیری کشتیها تاسیس نشده است گواهی نامه‌ها و بازرسیهای فنی و موسسات ذیل معتبر خواهد بود.

۱- لویدزر جسترف شپینگ - لندن. **

۲- بورووریتاس - پاریس

۳- گرمانیشه لوید - هامبورگ

۴- آمریکن بورواف شپینگ - نیویورک

۵- جاپانیزمارین گوریوریشن - توکیو

ماده ۱۳- پس از رسیدگی به کلیه مدارک اداره مرکزی ثبت کشتیها کشتی را در «دفتر ثبت کشتیها» ثبت نموده و مندرجات آن را به امضا مالک و یا نماینده او می‌رساند. مراتب قبولی ثبت نیز با ذکر شماره رسمی کشتی، تاریخ و علایم مخابراتی بر طبق نمونه ۵ به اطلاع درخواست کننده می‌رسد.

ماده ۱۴- مالک کشتی مکلف است به مجرد دریافت نمونه ۵ نام کشتی، نام بندر ثبت، شماره رسمی کشتی و همچنین ظرفیت خالص آن را در روی لوحه فلزی در محل مناسبی که به سهولت قابل مشاهده باشد نصب نماید.

اداره مرکزی ثبت کشتیها از کشتی بازرسی نموده و در صورتی که نقش و یا نصب لوحه و یا سایر مشخصات صحیحاً انجام گرفته باشد مراتب را بر طبق نمونه ۶ گواهی می‌نماید. پس از گواهی فوق اداره مرکزی ثبت کشتیها بر طبق مقررات فصل سوم مبادرت به صدور سند ثبت خواهد نمود.

ماده ۱۵- اداره مرکزی ثبت کشتیها مستخرجه‌ای از دفتر ثبت را در مورد هر یک از کشتیها به ضمیمه رونوشتی از مدارک مورد احتیاج برای بندر پایگاه کشتی ارسال می‌دارد.

ماده ۱۶- در صورتی که مالک بخواهد نام کشتی را تغییر دهد مراتب باید بر طبق نمونه ۷ با ذکر علت به اطلاع اداره مرکزی ثبت کشتیها برسد. اداره مذکور نسبت به تغییر نام اقدام و به هزینه مالک مراتب را در ۳ نوبت به فواصل یک ماه در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه کثیرالانتشار مرکز آگهی می‌نماید.

فصل سوم - سند ثبت

- ماده ۱۷- سند ثبت کشتی مطابق با نمونه فرم پیوست این تصویب‌نامه از طرف سازمان بنادر و دریانوردی تنظیم و صادر می‌گردد و ظرف مدت شش ماه جایگزین فرمهای قبل خواهد .
- گردید. بدیهی است پس از انقضا مدت مذکور کلیه فرمهای ثبت قبلی از درجه اعتبار ساقط خواهد شد.
- تبصره ۱- با توجه به تغییرات به عمل آمده در گواهی نامه ثبت کشتیها این تغییرات در دفتر ثبت کشتیها و اظهارنامه تنظیمی از طرف مالک کشتی نیز به عمل خواهد آمد.
- تبصره ۲- به منظور تسریع و سهولت در اعمال تصحیحات بعدی که با توجه به قدمت تصویب نامه شماره ۶۱۲۰ مورخ ۱۳۴۴/۹/۱۰ ضروری به نظر می‌رسد بدین وسیله به شورای عالی سازمان بنادر و دریانوردی اجازه داده میشود تغییرات و اصلاحات مورد لزوم در آیین‌نامه مورد اشاره در فوق را منبهد راسا به عمل آورد. ۳ و ۴ و ۵
- ماده ۱۸- سند ثبت کشتی را فقط به حکم دادگاه می‌توان توقیف نمود.
- ماده ۱۹- الف- گواهی نامه ثبت فقط در یک نسخه به نام «نسخه اصلی» صادر و به مالک تسلیم می‌گردد تهیه نسخ اضافی فقط به عنوان رونوشت گواهی شده ممکن خواهد بود.
- ب- اداره مرکزی ثبت کشتیها دو برگ رونوشت از سند ثبت تهیه خواهد نمود که یک برگ را نگهداری و برگ دیگر را که به گواهی اداره مرکزی ثبت کشتیها رسیده است به اداره بندر پایگاه کشتی ارسال می‌دارد.
- ج- مالک کشتی می‌تواند رونوشت گواهی شده سند ثبت را از اداره مرکزی ثبت کشتیها تحصیل نماید.
- ماده ۲۰- شماره سند ثبت همان شماره‌ای است که کشتی تحت آن وارد دفتر ثبت کشتیها گردیده است.
- ماده ۲۱- در سند ثبت نکات زیر قید می‌گردد:
- الف- نام و نوع کشتی (بادی- بخاری- موتوری- اتمی و غیره).
- ب- نام و محل اقامت مالک و میزان سهم.
- ج- شماره رسمی کشتی و محل ثبت.
- د- تاریخ ثبت.
- ه- نام بندر پایگاه کشتی.
- و- علایم مخابراتی.
- ز- نوع و مشخصات نیروی محرکه کشتی (مشخصات و قدرت موتورها یا دیگرها و نام کارخانه سازنده آن).
- ح- تاریخ و محل ساخت و نام و نشان سازنده کشتی.
- ط- تعداد عرشه‌ها، دکل‌ها، دودکشها و بادبانها، وسایل بالابر و غیره، نوع دماغه و پاشنه و ساختمان کشتی و غیره و تعداد انبارها و دیوارها.
- ی- اندازه‌ها بر حسب سیستم متریک.
- ک- ظرفیت خالص بر حسب تن متریک ظرفیت غیر خالص ثبت شده بر حسب تن صد فوت مکعبی.
- ماده ۲۲- کشتیهای نو یا کشتیهایی که قبلا در کشور دیگری ثبت شده و در اسناد و اظهارنامه‌های آنها ابعاد ظرفیت و یا سایر مشخصات آن به واحدهای غیر متریک ذکر گردیده در صورتی که تابعیت ایران را احراز نمایند در گواهینامه ثبت آنها معادل این ابعاد و ظرفیتها بر حسب واحدهای سلسله متریک نیز ذکر خواهد شد.
- ماده ۲۳- در صورتی که سند ثبت کشتی به نحوی از انحا از بین برود مالک یا نماینده او باید بلافاصله گزارش مشروحي در این مورد تسلیم اداره مرکزی ثبت کشتیها نموده و تقاضای صدور المثنی نماید.
- در صورتی که اداره مرکزی ثبت کشتیها دلایل اظهار شده از طرف مالک یا نماینده او را در مورد از بین رفتن سند ثبت کشتی موجه تشخیص داد المثنای سند ثبت را صادر می‌نماید. صدور المثنی در دفتر ثبت کشتیها درج خواهد گردید. در صورتی که کشتی بیش از یک مالک داشته باشد به تقاضای هر یک از مالکین یا نماینده آنان با رعایت تشریفات مذکور در فوق المثنی صادر میشود.

ماده ۲۴- نمایندگان کنسولی ایران می‌توانند با استعلام از سازمان بنادر و دریانوردی به استناد اسناد مالکیت و گواهینامه‌های فنی صادر از طرف یکی از موسسات مندرج در ماده ۱۲ این آیین‌نامه برای کشتی‌هایی که در ایران می‌خواهند به ثبت برسند سند ثبت موقت بر طبق نمونه ۹ صادر نمایند.

نمایندگان کنسولی ایران موظفند رونوشتی از اسناد ثبت موقت تهیه و آن را بلافاصله به اداره مرکزی ثبت کشتیها ارسال دارند. مفاد این رونوشت در اداره مرکزی ثبت کشتیها در دفتر مخصوصی با ذکر تاریخ انقضا مدت اعتبار درج می‌گردد.

سند ثبت موقت باید قبل از انقضا مدت اعتبار جهت صدور ثبت دائم به اداره مرکزی ثبت کشتیها داده شود تا نسبت به ابطال آن اقدام گردد.

ماده ۲۵- برای کشتی‌هایی که در ایران در دست ساختمان می‌باشند سازمان بنادر و دریانوردی میتواند از تاریخ نصب تیر اصلی کشتی (KEEL) سند ثبت موقت صادر نماید.

سازندگان کشتی موظفند به منظور دریافت سند ثبت موقت اظهارنامه‌ای مشتمل بر شماره ردیف ساخت و مشخصات تفصیلی کشتی در دست ساختمان تهیه و به اداره مرکزی ثبت کشتیها تسلیم نمایند.

سند ثبت موقت پس از تکمیل ساختمان کشتی و آزمایش و تحویل آن به مالک از درجه اعتبار ساقط بوده و باید برای ابطال به اداره مرکزی ثبت کشتیها مسترد گردد.

فصل چهارم- تغییر در مالکیت، ساختمان و سایر مشخصات کشتی

ماده ۲۶- اداره مرکزی ثبت کشتیها هرگونه تغییر در مالکیت و ساختمان و یا سایر مشخصات کشتی را پس از رسیدگی به مدارک و مفاد اظهارنامه مربوطه و با رعایت ماده ۱۹ قانون دریایی اقدام به اصلاح اسناد و دفاتر ثبت خواهد نمود.

این گونه تغییرات نیز در اسناد و رونوشت اسنادی که در اداره ثبت کشتیها نگاهداری شده و یا جهت مالک صادر گردیده است ذکر میگردد. اداره مرکزی ثبت کشتیها بندر پایگاه را نیز از این گونه تغییرات مطلع خواهد نمود تا تغییرات مزبور در اسناد موجود در آن بندر منعکس شود.

فصل پنجم- ثبت معاملات و انتقالات کشتی

ماده ۲۷- الف- هرگاه کشتی ایرانی کالا یا بعضا فروخته شود و یا مورد معاملات و یا انتقالاتی به شرح مذکور در قانون دریایی واقع گردد کلیه این معاملات و انتقالات باید به اطلاع اداره مرکزی ثبت کشتیها برسد. اداره مذکور مکلف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ وقوع این معاملات و انتقالات و در مورد فروش ۱۰ روز پس از صدور آخرین آگهی مذکور در ماده ۲۶ و ۲۷ قانون دریایی مراتب را در دفتر ثبت کشتیها و اسناد ثبت و سایر مدارک درج نماید. در صورتی که درج کلیه مراتب در سند ثبت کشتی ممکن نباشد اسناد ثبت جدیدی با در نظر گرفتن تغییرات مذکور برای کشتی صادر خواهد شد.

ب- در صورتی که این معاملات و انتقالات منجر به تغییر تابعیت کشتی شده باشد اداره مرکزی ثبت کشتیها مراتب را در دفتر ثبت کشتیها درج نموده و اقدام به ابطال سند ثبت کشتی می‌نماید. مالک یا نماینده او موظف است اسناد ثبت کشتی را به اداره مرکزی ثبت کشتیها مسترد دارد.

ماده ۲۸- سازمان بنادر و دریانوردی مکلف است مراقبت کافی اعمال نماید تا قبل از تحقق موجبات ابطال ثبت کشتی مراتب به مالک یا نماینده او اعلام و توجه آنان برای اقدام در رفع این موجبات جلب شود.

ماده ۲۹- سازمان بنادر و دریانوردی مکلف است در صورت ابطال ثبت کشتی مراتب را به مالک یا نماینده او و بندر ثبت و بندر پایگاه کشتی اعلام و مالک نیز مکلف است منتهی ظرف ۳۰ روز اسناد ثبت کشتی را در صورت موجود بودن در ایران به اداره مرکزی ثبت کشتیها و در خارج به نماینده کنسولی ایران برای ابطال ارسال دارد.

ماده ۳۰- سازمان بنادر و دریانوردی مجاز است بنا به تقاضای مالک یا نماینده او یا سازمانهای ثبت کشتی در کشورهای دیگر موضوع مالکیت و ابطال ثبت کشتی در ایران را تایید و در صورت تقاضا مفاد آن را به هزینه مالک مخابره نماید.

۱ - هیات وزیران در جلسه مورخ ۴۸/۸/۲۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۴۵۲۸ مورخ ۴۸/۷/۷ وزارت دارایی با توجه به مفاد قسمت دوم از فصل اول و ماده ۱۹۳ قانون دریایی مصوب مردادماه ۱۳۴۳ و پیرو تصویب نامه شماره ۶۱۲۰ مورخ ۴۴/۹/۱۰ اصلاح بند (الف) ماده ۶ آیین نامه ثبت کشتی ها و شناورها را به شکل بالا تصویب نمودند.

۲ - هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۷/۴/۱۹ بنا به پیشنهاد شماره ۱۳۵۵ / ۱۱ مورخ ۱۳۶۷/۲/۵ وزارت راه و ترابری به استناد ماده ۱۹۳ قانون دریایی ایران مصوب ۱۳۴۳، ماده ۱۷ آیین نامه ثبت کشتیها و شناورها مصوب ۱۳۴۴/۹/۱۰ هیات وزیرات را به شکل بالا اصلاح و تصویب نمودند.

۳ - مصوبه شورای عالی سازمان بنادر و دریانوردی:

به استناد گزارش شماره ۱/۶۲۸۸ مورخ ۶۷/۹/۶ سازمان بنادر و دریانوردی جایگزینی فرم جدید تهیه شده تحت عنوان گواهی نامه ثبت موقت (موضوع ماده ۱۶ قانون دریایی ایران) که توسط نمایندگان کنسولی جمهوری اسلامی ایران به منظور ثبت موقت کشتیهای خریداری شده از کشورهای خارجی مورد استفاده قرار می گیرد و نمونه آن پیوست این صورت جلسه می باشد به جای فرم مورد استفاده قبلی مورد موافقت قرار گرفت.

۴ - مصوبه شورای عالی سازمان بنادر و دریانوردی:

پیشنهاد شماره ۱/۲۸۹۴۰ مورخ ۱۳۸۰ / ۵ / ۲۳ سازمان بنادر و دریانوردی منضم به گواهی نامه های «ثبت شناورهای کوچک مجاز به تردد در آبهای داخلی و سرزمینی» و «ثبت کشتی»، مطرح و در اجرای تبصره ۲ ماده ۱۷ آیین نامه ثبت کشتی ها و شناورها، گواهی نامه های فوق الذکر مورد تایید و تصویب قرار گرفت.

* - با توجه به تغییر نام سازمان از (بنادر و کشتیرانی) به (بنادر و دریانوردی) تغییر نام سازمان در این متن اعمال شده است.

** - موسسات رده بندری مورد تأیید سازمان در حال حاضر به شرح زیر می باشد:

۱ - موسسه رده بندی GL آلمان

۲ - موسسه رده بندی KR کره جنوبی

۳ - موسسه رده بندی RMRS روسیه

۴ - موسسه رده بندی آسیا

۵ - موسسه رده بندی ایرانیان

۶ - موسسه رده BV فرانسه